

RAZSVETLJENSTVO

- Oblast ni od boga, ampak od ljudi
- Utemeljijo ateizem kot svobodno odločitev
- Dovoljena je civilna poroka in ločitev
- Nova znanstvena razlaga sveta, nove metode raziskovanja, razcvet družboslovnih in naravoslovnih znanosti (Newton, Bacon, Descartes)
- V Parizu je Ludvik XIV. Ustanovil akademijo znanosti
- Delovali so 3 veliki družbeni misleci:
 - Voltaire
 - Rousseau
 - Montesquieu

VOLTAIRE

- Veljal je za največjega intelektualca
- Bil je izredno kritičen, zelo razgledan, pisatelj
- Zahteval je uvedbo naravnega prava (zavzema se za pravice do nečesa, kar naj bi bilo večno – pravica do življenja, lastnine...)
- Zahteval je osvoboditev kmetov iz osebne odvisnosti (odprava podložništva in fevdalstva)
- Zahteva odpravo privilegijev plemstva in družbe

ROSSEAU

- napisal je znamenito delo Družbena pogodba (narod, ki je nezadovoljen z oblastjo ima pravico do revolucije)

MONTESQUIEU

- napisal je delo z naslovom Duh zakona
- pravi, da ljudje niso svobodni, če oblast ni deljena na 3 veje:
 - zakonodajno (parlament)
 - izvršno (vlada)
 - sodno
- Je avtor gesla, ki je nato postalo geslo francoske revolucije: Svoboda, bratstvo, enakost!

V razsvetljenstvu so delovali enciklopedisti (združba, ki je prva izdala enciklopedijo – vse znanje, ki je na razpolago).

ANTON TOMAŽ LINHART

- bil je prostozidar (za svoje znake uporabljajo zidarsko orodje, delovali so skrito, humanitarno)
- napisal je prvo znanstveno zgodovino Slovencev (pisal je v nemščini): Poskus zgodovine Kranjske in drugih dežel južnih Slovanov (napisal je le o kranjski, ker je prej umrl)

RAZSVETLJENI ABSOLUTISTI; vladarji, ki so hoteli reformirati tedanjo fevdalno družbo, vendar z reformami, ki ne bi prizadele tedanje fevdalne temelje, zlasti v gospodarstvu.

Absolutistični vladarji:

- Marija Terezija in njen sin Jožef II. v Habsburški monarhiji
- Carica Rusije, Katarina Velika
- Friderik II. Veliki